UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Xeniorum primum Mitra Aaronis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

plicationes ſolemnes, imaginum quoque & ſacrorum Pignorum circumgeſtationes, Litaniæ celebres, &c.

Gratiæ ſunt agẽda non tantùm ore ſed corde & opere.

Cæterùm, debemus benedicere Deum non ſolùm ore & labijs, ſed & maximè corde & opere, per veram pœnitentiam cordis, & per conſcientiæ omnimodam puritatem. Propterea Iacob adſcendens ad domum Dei cum tota domo ſua & populo, vt gratias ageret, quia Dominus eum ex tribulatione multa eruerat, iubet relinqui omnia idola, & infodi ſubter therebinthum, & mutari veſtimenta. Sic & nos peccata noſtra omnia infodere debemus, ſub Crucis arbore benedicta, vt omnis à nobis maledictio tollatur, quam promeruerant peccata. Debemus mores mutare in melius, vt poſſimus Deo placere, & ad Bethel, id eſt, domum Dei cum gratiarum actione & pietate vera aſcendere.

Optat quoque ſummoperè Deus noſter, vt ex flagellis præteritis diſcamus perpetuum Dei timorem in corde fouere, ſimulq; curemus ſemper conſcientiæ puritatem per mortis memoriam conſeruare. Hoc nimirum eſt benedicere Deum, ei perfectius ſeruire ob beneficia ab eo percepta, & ipſum timere ob flagella, quæ poteſt ſubitò infligere. Propterea Tobias cùm dixiſſet: *Ipſe caſtigauit nos propter iniquitates noſtras & ipſe ſaluabit nos propter miſericordiam ſuam*, ſubiunxit: *Aſpicite quæ fecit nobiſcum, & cum timore & tremore confitemini illi, Regemq; ſæculorum exaltate in operibus veſtris. Conuertimini peccatores, & facite iuſtitiam coram ipſo, credentes quòd faciet vobiſcum miſericordiam ſuam. Benedicite etiam Dominum omnes electi, agite dies lætitiæ, & confitemini illi.* Hæc omnia dixit Tobias exhortans peccatores, iuſtos quoque inſtruens, & commonefaciens muneris ſui, poſt Dei accepta beneficia in tribulatione. *Tob. 13.*

Sed ad Te, Domine, vota converto, & concludo, dicens: Tu benignitate tua ſerena ſemper nobis benedicere digneris, tamquam Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, benedic Sacerdotibus, benedic populo, *benedic hæreditati tuæ, rege & extolle illos vſque in æternum*, ſaluos eos faciens. Averte à nobis iram indignationis tuæ, averte flagella, ne in furore tuo arguas nos, neque in ira tua corripias nos, ſed in miſericordia, & miſerationibus ſuſcipe nos, vt in æternum te benedicere valeamus, & dicere: *Benedictus Deus, Deus miſericordiarum, & totius conſolationis, qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra. Amen.*

(***)

OPVSCVLVM QVINTVM
R. D. IACOBI MARSCHANTII

DVÆ TABVLÆ VOTIVÆ XENIORVM Symbolicorum, Prior pro felici inauguratione Admodum Reverendi Patris ac Domini D. CAROLI DE SEVERI ad Præſulatum Floreffienſem, Poſterior pro Inauguratione R. D. BARTHOLOMÆI DE BOSSVTO ad Præſulatum Laubienſem, Electorum & Confirmatorum

Chronographicum

sIC LVCeat LVX Veſtra, Vt gLorIfICent patreM, qVI In CœLIs eſt. *Matth. 5.*

PRÆLOQVIVM.

REVERENDE ADMODVM PRÆSVL.

IN gratulationes & encomia in die inaugurationis Tuæ meritò ſe tota effudit FLOREFFIA Tua, nec non & Ciuitas Namurcena. Viderer ego officio deeſſe, ſi publicæ acclamationi non accinerem pridem Tuo obſtrictus Florido Aſcēterio. Sed fortè à me ſuauiſonum Muſarum cantum quis expectat!

Sed mea nunc gracilis verſus moribunda camæna
Præſenti quæ grauus pangere iure negat.

Delineo igitur lenta manu, & ſtylo aperto, TABVLAM VOTIVAM Xenijs Symbolicis adornatam, ex Sacris litteris, quæ Tibi pro Munere cedat in fauſto ac felici auſpicio regiminis Tui. Nolo de illis cenſeri, de quibus apud Pſaltem hæc deponitur querimonia. *Et non dixerunt qui præteribant, benedictio Domini ſuper vos.* Ita benedicens benedico Tibi, & rogo vt pro benedictione à me ſuſcipias *Mitram Aaronis, Rubum Moyſis, lucernam fulgidã, pomum acridulce, Clauum nauis, faſciculum è ſpicis.* His memor reddi poteris Dignitatis Tuæ, & muneris Tui in regimine. Suſcipe ergò hæc candida facie & in illis affectum Tibi ea dicantis. Faue. Vale. *Pſ. 128.*

Xenium Primum. Mitra Aaronis,

Inſcriptio, Qui vocatur à Deo, induat me.

EPIGRAMMA.

Inſtar Aaronis Mitra Virgaque refulges,
Fulgida Mitra Deo, florida Virga placet,
Gemma tegit pectus, cingit caput Aurea Vitta:
Aurea Vitta placet, Forida Vita magis.
Vita ferat florem, flos fructum, fructus odorem,
Inſtar Aaronis iure vocatus eris.

Syntagma ex Scripturis Sanctorũ Patrum dictis.

DEfunctus eſt AARON pia morte, quaſi in brachijs Domini, in celſo Monte. Qui Deo vocante dignus fuerat Sacerdotio fungi, debuit eo revocante defungi Veſtibus ſuis exutus eſt, vt illis inveſtiretur filius Eleazarus, in cuius oculis expirauit. Si credimus Hebræis, Moyſes & Eleazarus, *Num. 20*

 comi-

comites Aaronis in Montem. Tria ibi præparata repererunt cœlitùs.

Speluncam, Lectulum, Lampadem.

Prædeceſſor tuus, Vir ſanè præclarus, & memoria omninò dignus, ad Prælaturæ FLOREFFINÆ Dignitatem (*Heb. 5.*) *Vocatus videtur fuiſſe à Deo, tamquam AARON*, quam & ſapientiſſimè & pientiſſimè adminiſtrauit triginta tribus circiter annis, adeptus in ea Menſuram ætatis plenitudinis Chriſti: donec occurreret ei in Virum perfectum. Nunc in LECTVLO ſibi præparato obijt: in SPELVNCA ad Monumentum electa conditus eſt: in MONTE, ſeu Virtutum defunctus eſt vertice: in Oculis tuis expirauit, Nec ſine LAMPADE mortuus eſt, qui ſine LAMPADE non vixit. Ipſe quoque inſtar Aaronis Veſtem Sacerdotij, Pallium Dignitatis, Infulas Honoris tibi reliquit Hæredi cum ſpiritu vnctionis; quibus vt Filius ab eo in Religione genitus, & in Diſciplina ſancta eruditus, exornetis. Effice ergò vt verum ſit (*Eccli. 30.*) illud Sapientis: *Mortuus eſt pater, & non eſt Mortuus: Similem enim ſibi reliquit poſt ſe: Defenſorem domus ſuæ, & amicis reddentem gratiam.*

Reliquit autem Tibi Hæredi LAMPADEM ſanè illuſtrem, quam Polymixos rectè appellauerimus, hoc eſt varijs Virtutum lucentibus Ramulis coruſcantem, & ipſos angulos angulis ſuis colluſtrantem. Dicam igitur non abſimiliter quàm olim apud Stadiodromos:

Tandem quem dederat curſum Deus, ipſe peregit:

Pertigit ad Stadij metam, Tibi Lampada tradit.

Accipere ſoliti fuêre olim Stadij curſores à Præfecto ſeu Agonotheta, Facem accenſam: Stadioque emenſo, illam tradebant alteri, & ſic viritim alij alijs. Is autem, in cuius manu extinguebatur, infauſtus habebatur & inglorius. Abſit vt de illis cenſearis, ſed Lampadem Tibi traditam iugiter conſerua flammantem, vt currere poſſis etiam in obſcurilunio & pupilla caliginis.

(*Zach. 4.*) Certè peroptamus de Te & de ipſo canere: *Iſti ſunt duo Filij olei, & ſplendoris, qui aſſiſtunt Dominatori vniuerſæ terræ.* In die inaugurationis Tuæ inſtar Filij ſplendoris benedictus es in medio Candelabrorum promicantium. Ibi veſtitus es *Podère & Auro*, vt ſis ſimilis non ſolùm Aaroni, ſed etiam (*Apoc. 1.*) Filio Hominis Apocalyptico: Nec defuit *Faſcia pectoralis Zonaque ad Mamillas*, caſtimoniæ Teſſera ſacra, Gemmeus quoque ac collucens Annulus inſertus eſt dexteræ Tuæ, quaſi *Symbolum Stellarum*, quas manu gereres, Symbolum lucidum & Aſtræum Infulæ etiam appoſitæ ſunt vertici, celſæ inſignia Dignitatis. Nec vſque ad Pedes defuêre ornamenta, (*Eph. 6.*) *vt calceatus ſis in præparationem Euangelij pacis.* Denique Vox in Choro reſonans apprecata eſt Tibi Annos multos, vt *Capilli Tui fiant ſicut Nix & Lana candidi*, ſicque tandem poſt æuum felix illud Poëtæ poſſis occinere:

Iam mea Cygnæas imitantur tempora plumas.

Quid ſibi volunt hæc omnia, niſi vt ſis FILIVS SPLENDORIS, aſſiſtens Dominatori vniuerſæ terræ & FILIVS OLEI? Omnia lucem, omnia vnctionem, omnia ſpirant candorem. Omnia hîc fulgida ſunt & florida, omnia magnificentiæ & gloriæ plena.

Ea propter MITRAM AARONIS Tibi in Xenium ſacrum & Munus ſymbolicum repræſento, vt eam plenè inſpicias, Titulosque eius honorificos Tecum ipſe expendas, & quidem in Siclo & Pondere Sanctuarij: ſicque Dignitatis & Muneris Tui haud reddaris immemor. Hos ſic exprimit Sapiens. *Corona aurea ſuper Mitram eius, expreſſa ſigno* (*Eccli. 45.*) *ſanctitatis, & gloria honoris: opus virtutis, & deſideria oculorum ornata.* Effulgebat ſcilicet ſuper Mitram Corona, in modum ſigilli ſanctè ſcalpturata, ornamento honorifico & eximio opere, oculorumque decoro ac ſpectabili oblectamento. Attende hîc quatuor Titulos, Dignitatem in eo glorioſam, Poteſtatemque demonſtrantes, ſed ſimul Perfectionis requiſitæ indices En quaternio:

Signum Sanctitatis, gloria honoris, Opus virtutis, deſideria oculorum ornata.

Hos titulos attendens, adſpira ad Sanctitatem: Redde Deo Gloriam & Honorem: Conſerua in Te Opus virtutis, Oculos intuentium & Deſideria eorum allice fulgore perfectionis, Numquam obliuiſcaris aureæ Laminæ in fronte pendulæ, nec inſcriptionis eius, SANCTVM DOMINO.

Neque ſolùm Tibi repræſento Cidarim Aaronis, ſed omnes Sacerdotij eius Veſtes, vt eas explores, à capite vſque calcem eum circumſpiciendo, & ſimiles Tibi convenire pernoueris. Non ergò Tibi deſit *Aurum* ſapientiæ promicantis: nec *Hyacinthus* cœleſtis conuerſationis: nec *Purpura* regiæ fortitudinis: nec *Coccys bis tinctus* in Tinctura duplicis charitatis: nec *Rationale* doctrinæ & veritatis: nec *Ephod aut Superhumerale* ſinceræ compaſſionis & ſupportationis: nec perſeuerantiæ *Poderis cum Byſſo* candida puritatis Hæc omnia reperiebantur in Veſtimento Aaronis, erantque ſymbola eorum, quæ reperiri debent in mente, & in veſte interna Sacerdotis.

Illud quoque planè Tibi convenit, quod de Oniæ filio Sacerdote inclyto expreſſit Eccleſiaſticus: *In aſcenſu altaris ſancti gloriam dedit ſanctitatis amictum. Et circa illum Corona fratrum: quaſi plantatio Cedri in Monte Libano. ſic circa illum ſteterunt quaſi Rami Palmæ, & omnes Filij Aaron in gloria ſua.* Tuum eſt eminere inter cæteros inſtar Cedri ſublimis in Monte Libano, hoc eſt, in Monte Candidationis & Dealbationis. Talis Mons eſt FLOREFFIA. Tua cum Alumnis Candidis & Albatis. Tuum eſt proceræ inſtar Palmæ verſus cœlum exurgere ſemper, Fratribusq; Tuis ac Filijs, velut ſurculis & ſtolonibus ex te & circa te exorientibus, inſtar Coronæ glorioſæ, circumcingi. Illi ergo ſint *ſicut nouellæ Oliuarum*, aut Pal- (*Pſ. 127.*) marum, *in circuitu Menſæ Tuæ.* Sintq; tamquã filij

Aaron

Aaron in gloria ſua, à Te decus & gloriam mutuantes. Virtutis Tuæ ſeduli imitatores. Tu eſto Aaron, non ſolum Gradu & Veſte honoris, ſed etiam profeſſione ſanctitatis. Eſto Cedrus excelſa: eſto *Oliua in domo Dei fructifera*: eſt Palma frondoſa & florida, memor illius: *Iuſtus vt palma florebit, & ſicut Cedrus Libani multiplicabitur.*

Pſ. 51. *Pſ. 91.*

Atque vtinam Tibi tandem contingat quod B. Iuliano, Præſuli Concheñſi apud Iberos, cuius cum electionem portendiſſet Maria & Baculus Paſtoralis in baptiſmo apparens, morituro apparuit Virgo Deipara, Angelorum & Virginum choris ſtipata, cantantium: *Ecce Sacerdos magnus qui in diebus ſuis placuit Deo, & inuentus eſt iuſtus.* Poſtmodum ad eum converſa B. V. dixit: *Accipe ſerue Dei PALMAM in ſignum virginitatis, quam iugiter intactam conſeruaſti.* Quapropter mox à morte viſa eſt ex ore eius prodiens Palma niue candidior, quæ concinentibus pariter Angelis in cælum ferebatur. Hanc Tibi Palmam in cælum exurgentem voueo, quæ deeſſe non poterit poſtmodum, ſi nunc verè valeamus dicere de Te, benedictionis Tuæ omnum ſignantes.

Franciſcus Eſcuderus in vita eius. Cornel. in c. 44. Eccli.

VoCatVs à Deo tanqVaM Aaron
eXVrreXIt.

Inſcriptio. Inter Spinas cautè ambula.

Xenium Secundū. Rubus Moyſis.

EPIGRAMMA.

Nemo adamat Spinas: at ſunt quandoque ſalubres
Punctio de Spinis, vnctio & ipſa venit.
Pro it ex illis Moſis benedictio quando
Voce Dei eligitur Dux Columenque gregis.
Sic quoque de Spinis tua ſit benedictio. Noſtri
Nam venit è ſpinis vnctio ſacra Ducis.
E Crucis ipſe Rubo, totus rubicundus amore,
Inſtituit ſub ſe quos cupit eſſe Duces.

Syntagma Ex Scripturis & Sanctorum Patrum dictis.

MVlti intuentur eminus Dignitates ceu Flores Roſaſque ob ſpeciem amabiles. Illos qui ad eas evecti ſunt, in Floribus ambulare & cubare autumant, & quidquid calcant, Roſas eſſe. Etenim auctoritate pollent, opibus abundant, honore afficiuntur, gloria fulgent, famulitio cinguntur, delicijs indulgent & cupedijs. Quid pulchrius; Quid optabilius? At hi qui intuentur Dignitates cominus, aliter opinantur, quia cernunt ſenticoſos aculeos hic ſublatentes. Inſulæ enim & Tiaræ non ſolum Auro floridiſque Sertis ſunt ornatæ, ſed etiam ſpinis pungentibus coronatæ. Foris quidem circumferunt lenocinantem cum pulchritudine celſitudinem: non produnt autem lancinantem intus cum tædio & mœrore ſollicitudinem. Qui cæcigeni non ſunt, nec leproſi, quia oculos habent & ſenſu non carent, hoc vident, hoc perſentiſcunt. Agnoſcunt in celſo vertice honorum pereuntem vanitatem florum: agnoſcunt & ibidem permanentem veritatem ſpinarum. Quiſquis ſapit, in medijs blandimentis erigit aciem mentis, & superna ſuſcipiens, inferiora hæc omnia quantumuis ſublimia cum ſeipſo deſpicit. Sic S. Norbertus ad Præſulatum Magdeburgenſem, Procerum omnium Populique votis electus, haud intumuit tanto honore: ſed cùm ad ſuum Palatium duceretur, nudis, vt ſolitus erat, incedebat pedibus, paupereque veſte contectus. Quapropter à cuſtode ianuæ, electionis eius ignaro, quaſi mendicus & inops repulſus eſt. Cui ipſe. hoc deſpectu gaudens, comiter reſpondit. Verè melius me noſti, & perſpicatiori oculo intueris, quam hi qui ad alta hæc me compellunt Palatia.

Surius in vita eius.

Memorabile etiam eſt illud S. Petri Tarantaſij, qui ad Epiſcopatum evectus, cum ſe cerneret ſæculi honoribus favoribusq; circumſtuum dicebat ſibi ipſi: *O doxa doxa inflatio aurium, quàm perniciosè miſeris cum quibus ludis! Riſui tuo dicerem, ſi non deſperem, quid fruſtrà deciperis? Immo quid decipis? In errorem inducis quos beatificas, allidis quos alleuas, deijcis quos exaltas* Sic ſe allocutus, mœrens in locum quemdam ignotum abſceſſit.

Surius in vita eius

Non igitur ergo Tibi Flores molliculos & blandulos offero, ſed Rubum durum & ſpinoſum. quia non ſum neſcius Tibi curas & ſollicitudines pungentes imminere Pedo & Tiaræ agnatas. Sive foris, ſive domi non deſu . In privatis publicisque negotijs, in externis & internis formicarum inſtar pullulant; ita vt poſſis dicere cum A oſtolo: *Foris pugna, intus timores.* Et rurſus cū eodem: *Præterea quæ extrinſecus ſunt inſtātia mea quotidiana ſollicitudo Eccleſiarum* An non hic Spinæ? Interim qui ſpinas & ſentes pro gloria Dei patitur, haud infelix dicitur quia in Deum ſollicitudines referre, de ſpinis Roſas, *Mel de petra, Oleum de ſaxo duriſſimo eſt elicere* Dignitatis Titulus, equidem ſpinoſus eſt Rubus, eſt & Myrrhæ Fasciculus; attamen propter Dilectum eſt amplexandus.

2. Cor. 7. 2. Cor. 11. Deut. 32. Cant. 1.

Propterea igitur Dominus Moyſen ex Rubo alloquitur, ibique eum populi ſui Ducem inſtituit, ac ſolvere calceamenta iubet, vt per ſpinas pedetentim cautèque ac reverenter ambulet. Vlteriùs nodoſam & ſpinoſam ei Virgam conſignat, in auctoritatis ſymbolum: ſed & benedictionem opemque in omnibus ſpondet, nec promiſſis fraudat. Ergo & tu Rubum ſpinaſque attende, Dignitatis Tuæ ſollicitudinibus circumcinctæ ſymbolum myſticum. Spinarum ſuperabis forti animo punctionem; ſi attenderis ad ſupernam vnctionē quæ Te de omnibus erudire parata eſt. Felix ſanè fueris, ſi de Te dicere valeamus:

O Lilium inter ſpinas!

Cant. 2.

Hoc dicemus, ſi candorem & integritatem ſerues inter tot negotia pungere & lædere nata. Scitū eſt illud S. Bernardi: *O Lilium inter ſpinas! O tener & delicate Flos, Spinæ te circumſtant! Spina vicinus malus, Spina falſus frater, Spina animarum cura,*

Bern. in illum locum.

Spinæ

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN